

בדיקת עיניים בתינוקות וילדים: / מאת ד"ר מרים ארנברג

כיצד מבוצעת בדיקת עיניים בתינוקות וילדים?

בדיקת העיניים מותאמת על ידי הרופא המטפל לגיל ולסיבה בגללה הגיע הילד לבדיקה.

על פי רוב תכלול הבדיקה הערכה של הראיה (חדות הראיה), תנועות עיניים, בדיקת האנטומיה של החלק החיצוני של העין, הערכת פזילה (שיכולה לכלול מספר תת אבחונים, בהתאם לגיל הנבדק), הרחבת אישונים ע"י טיפות מיוחדות (ראו הסבר בהמשך), ולאחר המתנה של כ-40 דקות, בדיקה באם יש צורך במשקפיים ובדיקת האנטומיה בחלק הפנימי של העין.

הערכת הראיה נעשית בכל גיל על פי הפרמטרים המתאימים לגיל, לאופי הילד ולשיתוף הפעולה עם הרופא הבודק.

מתי מומלץ להגיע לבדיקת עיניים על ילדים?

בכל חשד לבעית עיניים- מומלץ מאד להיבדק.

כמו כן במשפחות בהן יש היסטוריה של פזילה/ עין עצלה או משקפיים מגיל צעיר לאחד האחים הגדולים או ההורים, מומלץ להיבדק באופן רוטיני.

גם בקרב ילדים ללא בעיה עינית משפחתית וללא חשד לבעית ראייה, מומלץ ליזום בדיקה מסודרת ולגשת להיבדק על ידי רופא עיניים בגיל 9-12 חודשים, בגיל 3 שנים ולפני כיתה א'. זאת מפני שאיתור בעיות עיניים בגיל מוקדם יכול לסייע בפתרון המלא. איתור בעיות עיניים בגיל מאוחר יותר עשוי להיות כרוך בטיפול ממושך יותר או מוצלח פחות.

מה הן טיפות להרחבת אישונים?

האישון הינו העיגול השחור שנמצא במרכז החלק הצבעוני שבעין (הקשתית). הרחבת אישונים נדרשת על מנת לראות את פנים העין ולאתר או לשלול בעיה במבנה העין או לזהות קיומה של מחלת עיניים. כמו כן, יש צורך בהרחבת אישונים כדי לבדוק אם הילד זקוק למשקפיים.

מומלץ לחזור על בדיקה בהרחבת אישונים מדי פעם, לפי שיקולו של רופא העיניים המטפל.

האם הטיפות כואבות?

עם הזלפת הטיפות לעיניים יש בדרך כלל תחושת עקצוץ או צריבה קלה (כמו בכל מתן טיפות עיניים), התחושה חולפת לאחר כמה שניות.

מה משך השפעתן של טיפות העיניים?

הטיפות משפיעות בין 4 שעות ל-24 שעות, בהתאם לעוצמת הטיפה ולמטופל. אצל ילדים עם עיניים בהירות זמן ההשפעה של הטיפות יהיה בדרך כלל ארוך יותר. לעתים העיניים של הילד יכולות להישאר מורחבות אפילו יותר מ-24 שעות.

איך ילדי ירגיש עם האישונים מורחבים?

הילד מרגיש סינוור רב מהרגיל וטשטוש בראיה, בעיקר כשיביט בעצמים קרובים. ככל שיחלפו השעות הטשטוש בראיה ילך ויפוג ובעקבותיו גם הסינוור. ניתן להביא לבדיקת העיניים משקפי שמש או כובע רחב שוליים (כובע מצחיה או אחר) שיקטינו את הסינוור. ילדים יכולים לחזור למסגרת הלימודית (בית הספר/ גן) לאחר הבדיקה, למרות האישונים המורחבים. מומלץ ליידע את המורים/גננות שלילד יהיה טשטוש ראייה לטווח קרוב ולכן עשוי להתקשות באותו היום בקריאה/ כתיבה/ ציור. טיפות העיניים עשויות להביא לתגובות אלרגיות. תופעות אלו הינן נדירות והן כוללות נפיחות של העפעפיים, עיניים אדומות ולעיתים אודם בלחיים.

מדוע יש צורך בטיפות הרחבה כדי לבדוק משקפיים בילדים? הרי האופטומטריסט בחנות נותן מרשם למשקפיים ללא הרחבת אישונים...

נכון. יש הבדל משמעותי מאד בתפקוד העין בין ילדים ומבוגרים. בעוד אצל מבוגר ניתן להתאים משקפיים ללא שום טיפות, אצל ילדים ותינוקות חובה לשים טיפות הרחבה מסוימות לפני מדידות והחלטה על מתן משקפיים. זהו סטנדרט עולמי ומי שחורג ממנו לא פועל לפי הפרקטיקה הנכונה והמקובלת.

***מטרת דף מידע זה להנגיש בצורה בהירה ופשוטה חומר בנושא בריאות ומחלות עיניים בילדים. הנושא תואר בקצרה ואינו כולל את כל האינפורמציה הקיימת בנושא.

***מידע זה איננו תחליף לבדיקת רופא.

